

Dokument zasedanja

B9-0425/2022

3.10.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o smrti Mahse Amini in zatiranju protestnic in protestnikov za pravice žensk v Iranu
(2022/2849(RSP))

Marco Campomenosi, Marco Zanni, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Silvia Sardone, Jaak Madison, Harald Vilimsky, Joachim Kuhs, Bernhard Zimniok

v imenu skupine ID

B9-0425/2022

Resolucija Evropskega parlamenta o smrti Mahse Amini in zatiranju protestnic in protestnikov za pravice žensk v Iranu (2022/2849(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Iranu,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
 - ob upoštevanju mednarodnega pakta o političnih in državljanskih pravicah iz leta 1966, katerega država pogodbenica je Iran,
 - ob upoštevanju Konvencije OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju iz leta 1985,
 - ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah iz leta 1989,
 - ob upoštevanju iranske ustave in zlasti njenih zaščitnih ukrepov proti mučenju in samovoljnemu pridržanju,
 - ob upoštevanju zadnjega poročila posebnega poročevalca OZN o stanju človekovih pravic v Islamski republiki Iran,
 - ob upoštevanju poročila organizacije Open Doors World Watch List za leto 2022,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je 22-letna iransko-kurdska ženska Mahsa Amini, izvorno iz Sakeza v pokrajini Kurdistan, umrla, potem ko je 16. septembra 2022 padla v komo po aretaciji, ki jo je v Teheranu izvedla posebna policijska enota, pristojna za javno izvajanje islamskih predpisov v zvezi z hidžabom; ker je bila aretirana, ker njen hidžab ni bil v skladu z vladnimi standardi glede obvezne nošnje naglavne rute; ker je policija trdila, da je umrla zaradi srčnega popuščanja, njeno smrt pa je opredelila kot nesrečni dogodek; ker nadaljnji dokazi kažejo, da je utrpela usodne udarce;
- B. ker je zatiranje žensk nedvomna značilnost islama; ker so od začetka Islamske republike pravice žensk v Iranu omejene in je bilo uvedenih več zakonov, tudi o obveznem zakrivanju;
- C. ker so zaradi zakona o obveznem zakrivanju in obtožb za neprimerno zakrivanje kršene najosnovnejše pravice iranskih žensk do svobode in so žrtve nadlegovanja, aretacij, zapiranj, mučenja, bičanja ali celo ubojev, ker se zoperstavljajo represivnim zakonom, ki veljajo zanje;
- D. ker je ta primer opozoril na zatiranje žensk v Iranu in sprožil proteste proti zakonom o hidžabih in proti represivnim ukrepom režima zoper najosnovnejše pravice iranskega ljudstva;

- E. ker je smrt Mahse Amini sprožila prve obsežne demonstracije opozicije na iranskih ulicah od leta 2019, ko so oblasti zatrle proteste zaradi cen goriva, pri čemer je umrlo 1500 ljudi;
- F. ker so v znak podpore številne ženske odšle na ulice in se drzno zoperstavile policistom ter slekle naglavne rute, ki so jih v številnih primerih celo zažgale, in ker so si številne v javnosti tudi strigle lase;
- G. ker so se protesti razširili v 162 mest v vseh 31 pokrajinah; ker je v zadnjih dveh tednih število miroljubnih protestnikov, ki so jih ubile represivne državne sile, ko so zahtevali spremembe, da bi si zagotovili svoje demokratične pravice, 28. septembra 2022 preseglo 240 ljudi, aretiranih pa je bilo več kot 12.000 ljudi;
- H. ker so ljudje pokazali solidarnost drugod po svetu, tudi v Afganistanu, kjer je 25 žensk protestiralo pred iranskim veleposlaništvom in vzklikalo slogan „Ženske, življenje, svoboda!“, ki so ga uporabljali na demonstracijah v Iranu, preden so talibanske sile protestnike razgnale s streljanjem v zrak;
- I. ker iranske varnostne sile še naprej napadajo protestnike, ki nasprotujejo konservativnemu kodeksu oblačenja za ženske v državi; ker naj bi iranske sile v nedavnem posredovanju zoper protestnike ubile 20-letno Iranko Hadis Nadžafi, katere posnetek, kjer si je spela nezakrite lase in se drzno pridružila protestom, je postal viralen; ker je bila po poročilih ustreljena v trebuh, vrat, srce in roko;
- J. ker je bilo v iraški regiji Kurdistan ubitih 13 ljudi, ko je Iran izstrelil rakete in poslal oborožene brezpilotne zrakoplove na mesta, za katera so trdili, da so oporišča iranskih kurdskih opozicijskih skupin, obtoženih podpiranja demonstracij zaradi smrti Mahse Amini; ker to ne drži in spodbuja zavajajočo razlago poteka dogodkov;
- K. ker je iranski predsednik in verski voditelj Ebrahim Raisi, ki je bil leta 1988 že član „komisije smrti“ v Teheranu, v skladu z mednarodnim pravom zaradi preteklih in sedanjih zločinov obtožen preganjanja več tisoč političnih oporečnikov, spodbujanja sistematične diskriminacije in nekaznovanja ter samovoljnega in nezakonitega uboja iranskih državljanov, med katerimi so številne ženske in celo otroci;
- L. ker skuša režim s prekinjanjem in odklopom interneta v velikih delih Irana preprečiti prenos in razširjanje novic o protestih in njihovih slik, prikriti resnične razsežnosti vstaje ter preprečiti razkritja o obsegu pokola protestnikov in njihovem zatiranju;
- M. ker je razvoj zakonodaje v Islamski republiki še dodatno spodkopal pravico do svobode misli, veroizpovedi in prepričanja; ker organizacija Open Doors uvršča Iran na deveto mesto od 50 držav, kjer so kristjani najbolj preganjani; ker grozi, da se bo preganjalo zlasti tiste, ki se iz islama spreobrnejo v krščanstvo; ker so bili izraženi pomisleki glede sprememb kazenskega zakonika, v skladu s katerimi bi se lahko širjenje krščanskega nauka sodno preganjalo;
- N. ker Iran ne priznava dvojnega državljanstva in ker so državljani EU in Irana z dvojnim državljanstvom še vedno podvrženi aretacijam in se jih pogosto uporabi kot vzvod v odnosih med državami; ker je v Iranu samovoljno pridržanih vsaj dvanajst državljanov EU, vključno s francosko-iransko pripadnico akademskega prostora Faribo Adelkha,

nemško-iranskim državljanom Nahidom Taghavijem in švedsko-iranskim državljanom dr. Ahmadrezo Džalalijem;

1. ostro obsoja smrt Mahse Amini, potem ko jo je aretirala enota za izvajanje predpisov; poziva k neodvisni, pregledni in verodostojni preiskavi njene smrti in k temu, da odgovorni odgovarjajo za svoja dejanja;
2. izraža zaskrbljenost zaradi položaja žensk v Iranu, katerih pravice so omejene od začetka obstoja Islamske republike; poleg tega izraža zaskrbljenost zaradi zakonov o obveznem zakrivanju, ki so bili sprejeti in se izvršujejo;
3. izraža solidarnost z ženskami in drugimi protestniki, ki so se pogumno podali na ulice in se zoperstavili policistom, da bi zahtevali spoštovanje svojih demokratičnih pravic; poudarja, da imajo ta pogumna dejanja iranskih žensk vesplošni pomen v smislu boja proti zatiranju, zaščite pravic žensk in pravice do svobode vesti, veroizpovedi in oblačenja, medtem ko represija, ki jo vodi iranska vlada, pomeni zanikanje teh pravic in enakega dostojanstva moških in žensk;
4. odločno obsoja brutalno zatrtje protestnikov v Iranu in poziva iranski režim, naj ustavi stalno, sistematično in nesprejemljivo nasilje nad lastnimi državljani ter nemudoma izpusti tiste, ki so bili nepravilno pridržani;
5. globoko obžaluje odziv EU in njeno nerazumevanje temeljnih vprašanj v zvezi z muslimansko naglavno ruto; ugotavlja, da odziv EU kaže na izjemno problematično dvojno retoriko, pri čemer se EU po eni strani pretvarja, da podpira iranske ženske, ki se borijo za emancipacijo, po drugi strani pa spodbuja nošenje muslimanske naglavne rute v EU; obžaluje, da EU to dvoumno stališče opravičuje tako, da se pretvarja, da sprejema svobodo in strpnost;
6. opozarja, da je EU ob različnih priložnostih spodbujala nošenje muslimanske naglavne rute bodisi s financiranjem bodisi s svojimi uradnimi sporočili, na primer ob evropskem dnevu mladih, kampanji *Freedom in Hijab* (Svoboda v hidžabu), partnerstvu Komisije z islamskim združenjem FEMYSO ali podelitvi evropske nagrade za inovativno poučevanje, kjer je bila upodobljena deklica z naglavno ruto; obsoja te ukrepe in poziva Komisijo, naj pregleda svojo politiko v zvezi s tem in nemudoma preneha financirati vsa združenja, za katera se sumi, da so povezana z radikalnim islamom;
7. obsoja, da je iranski režim onemogočil internet in poudarja, kako pomemben je prost in neoviran dostop do interneta za iransko ljudstvo;
8. poziva države članice, naj izvajajo pritisk na iranski režim, da bi se končalo zatiranje iranskega ljudstva, in preneha podpirati terorizem v Evropi, na primer v primeru iranskega diplomata Asadolaha Asadija, ki je bil v Belgiji obsojen na 20 let zapore zaradi načrtovanja bombnega napada, pa tudi drugod po svetu;
9. poziva države članice, naj okrepijo prizadevanja za izboljšanje položaja državljanov držav članic EU z dvojnimi državljanstvom, ki so nepravilno pridržani v Iranu;
10. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi položaja političnih zapornikov, ki so pridržani v neprimernih razmerah, pogosto po nepravilnih sojenjih; izraža zaskrbljenost zaradi

sistematične uporabe dolgotrajnega pridržanja v samici, samovoljnih aretacij ali pridržanj ter zavrnitve dostopa do zdravljenja, obiskov in dopusta, s čimer se kršijo mednarodne obveznosti Irana;

11. obžaluje, da se je diplomat EU avgusta 2021 udeležil inavguracije iranskega predsednika Ebrahima Raisija, medtem ko so številne evropske države slovesnost bojkotirale;
12. poudarja pomen spoštovanja pravice do svobode misli, veroizpovedi – vključno z versko spreobrnitvijo – ali prepričanja, ki je univerzalna človekova pravica; poziva države članice, naj podprejo krščanske manjšine v Iranu;
13. poziva Evropsko unijo, naj bo trdno na strani emancipacije žensk in deklet ter priznavanja njihovega enakega dostojanstva;
14. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, generalnemu sekretarju OZN, vrhovnemu vodji in predsedniku Islamske republike Iran.